

Organizacìon/Organització/Organización/Organization/Antolakuntza :

IDAPA
Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
Institut entità Desenvolupament
e era Promoció deth Naut Pirineu e Aran

Coordinadora
de Centres
d'Estudis de
Parla Catalana
CCEPC

Diputació de Girona
Patronat Francesc Eiximenis

Estudis Ribagorçans
Estudios Ribagorçanos
Estudios Ribagorçanos

© 2013 edita: IRMU

Damb eth supòrt de/Amb el suport de/Con el apoyo de/ Avec la participation de/Honako hauen babesarekin :

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

**nous
horizons
fundació**

FUNDACIÓ

JOSEP IRLA

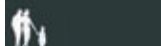

Obra Social "la Caixa"

CONSELL COMARCAL
DEL RIBOLLES

Jornades Europees
del Patrimoni
a Catalunya 2013

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

**Associació
Catalana
de Municipis**

FEDERACIÓ DE MUNICIPIS
DE CATALUNYA

Secretaria deth Collòqui/ Secretaria del Col·loqui/Sekretaria del Coloquio/ Secrèrariat du Colloque/ Mahai-inguruko Idazkaritza :

INSTITUT RAMON MUNTANER
Fundació privada dels Centres d'Estudis de Parla Catalana

Patronat format per:

Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana

Generalitat
de Catalunya

Mas de la Coixa, Rotonda Eix de l'Ebre, s/n.

43770 Móra la Nova Tarragona

Tel: 977 401 757

a/e: pineda@irmu.org

per a més informació: www.irmu.org

VIII Col·loqui Internacional d'Estudis

TRANSPIRINENCS 2013

VIII Col·loqui Internacional d'Estudis

TRANSPIRINENCS

Núria 27, 28 i 29 de setembre de 2013

La religió als Pirineus: territori, societat i cultura

NÚRIA — Vista general del Santuari
L. Roisin, fot. Barcelona

Santuari de Núria i pla de sant Gil amb una ramada d'ovelles.
Autor desconegut, 1920. Arxiu Comarcal del Ripollès.

CAT

ARA

CAS

EUS

FRA

El VIII Col·loqui Internacional d'Estudis Transpirinencs se centra en l'estudi de la incidència de la religió als Pirineus al llarg de la història des de perspectives diverses i actuals (antropologia, etnologia, història, art i patrimoni, economia i turisme cultural, política, organització territorial, etc.). La religió, en les seves diverses formes i efectes, exerceix una forta empremta en la cultura material i immaterial de les societats i és determinant per entendre determinats esdeveniments i fenòmens històrics, així com per identificar i analitzar aspectes estructurals i de llarga permanència que estructuraven la realitat actual. Volem, doncs, enfocar de manera prioritària les múltiples problemàtiques vinculades al fenomen religiós al llarg del temps en els territoris i comunitats dels Pirineus.

El Santuari de Núria, seu d'aquest Col·loqui el 2013, és un espai privilegiat per acollir les aportacions i debats a l'entorn dels diferents àmbits d'estudi que es proposen.

Àmbit 1: Paisatges de la religió: cultura material i immaterial vinculada a la religió als Pirineus

L'objectiu d'aquest àmbit és ampliar els coneixements sobre els elements del patrimoni vinculat a la religió al Pirineu per tal de tenir una radiografia dels diferents testimonis de cultura material i immaterial vinculats a aquest territori que s'hi refereixen o que tenen un origen i una explicació en el fenomen religiós (S'admeten comunicacions)

Àmbit 2: La religió en la història pirinenca: continuïtats i ruptures

Factors religiosos molt diversos contribueixen a configurar la història i la identitat d'un territori. L'objectiu d'aquest àmbit és recollir els estudis centrats en aspectes vinculats a la religió que hagin jugat un paper clau en la història, la identitat, l'organització territorial, etc. del Pirineu. (S'admeten comunicacions)

Taula rodona: Religió, patrimoni i poder

(No s'admeten comunicacions)

Comunicacions

Els interessats en participar en aquest col·loqui mitjançant la presentació d'una comunicació poden enviar les seves propostes en forma de resum, amb una extensió màxima d'entre cinc-cents i dos mil caràcters. El termini per presentar aquests resums és el **15 de juliol de 2013**. Cal trametre el resum a l'adreça de correu electrònic pineda@irmu.org.

El termini per lliurar el text definitiu, que haurà de tenir una extensió d'entre 21.000 i 25.000 caràcters, és el dia **2 de setembre de 2013**.

Inscripció

El preu de la inscripció general serà de 60 € i el de la inscripció reduïda- per a membres de centres d'estudis i estudiants – serà de 40 €. El preu dóna dret a les actes, als dinars de dissabte i diumenge, al cremallera i a les activitats complementàries que es programin.

La inscripció es podrà fer per via ordinària (fent arribat la butlleta per correu o correu electrònic) o per via electrònica (mitjançant la butlleta que trobareu a www.irmu.org) abans del **25 de setembre de 2013**.

Núria, 27, 28 e 29 de setembre

TRANSPIRINENCS2013

Programa de la Jornada

Diuenres, 27 de setembre

- 17.00 h Acreditació i recollida de la documentació a l'estació Enllaç del Cremallera de Núria.
- 19.00 h Inauguració
- 19.15 h **Conferència inaugural: "El santuari de Núria: de les percepcions paisatgístiques barroques i romàntiques a la modernització arquitectònica noucentista"**, a càrrec de Joaquim M. Puigvert (UdG)
- 20.15 h Presentació de la publicació *Devocions pintades: Retaules de les Valls d'Àneu (segle XV-XVI)* (Pagès ed. - Consell Cultural de les Valls d'Àneu), d'Alberto Velasco
- 22.00 h Presentació entorn al Retaule de Sant Ermengol que es representa el mes d'agost a la Seu d'Urgell

Dissabte 28 de setembre

■ Àmbit 1: Paisatges de la religió: cultura material i immaterial vinculada a la religió als Pirineus

- 09.45 h. Acreditació i recollida de la documentació
- 10.00 h. Ponències Àmbit 1:
 - **"Pervivència de les antigues cosmovisions en les Històries Sagrades dels Pirineus"**, a càrrec de Josefina Roma, antropòloga
 - **"La construcció del territori a través del cant dels goigs"**, a càrrec de Jaume Ayats, musicòleg i director del Museu de la Música
- 11.15 h. Pausa-cafè
- 11.45 h. Comunicacions Àmbit 1

■ Àmbit 2: La religió en la història pirinenca: continuïtats i ruptures

- 13.00 h. Ponència Àmbit 2, **"Les Pyrénées aux XVIe et XVIIe siècles: une frontière religieuse?"** a càrrec de Serge Brunet, historiador (Institut Universitaire de France) (conferència en francès)
- 14.00 h Dinar
- 16.00 h Comunicacions Àmbit 2
- 17.45 h Pausa
- 18.00 h **Taula rodona: Religió, patrimoni i poder**
 - Intervenien: Carles Gascón (Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell), Jordi Campillo, arqueòleg, Alberto Velasco (Museu de Lleida: Diocesa i Comarcal), Gerhard Lang, historiador
 - Modèr: Oscar Jané, (UAB)
- 19.15 h Cloenda

Diumenge 29 de setembre

Caminada fins a Queralbs pel camí de peregrinatge, explicant aspectes tècnics, històrics i llegendaris d'aquest camí. Dinar de cloenda a Ribes de Freser.

Eth VIIIau Collòqui Internacionau d'Estudis Transpirenencs que vire ath torn dera incidéncia dera religion enes Pirenèus ath long dera istòria des de perspectives diuèrses e actuaus (antropologia, etnologia, istòria, art e patrimòni, economia e torisme culturau, politica, organizacion territoriau, etc.). Era religion, enes sues diuèrses formes e efèctes, mèrque fòrtament era cultura materiau e immateriau des societats e ei determinanta entà compréner determinadi eveniments e fenomèns istorics, e tanben entà identificar e analisar aspèctes estructuraus e de longa permanéncia qu'estructuren era realitat actuau. Que volem, donc, abordar de manèra prioritària es multiples problematiques estacades ath fenomèn religiós ath long deth temps enes territòris e comunitats des Pirenèus.

Eth Santuari de Núria, sedença d'aguest Collòqui en 2013, qu'ei un espaci privilegiat entà acuelher es aportacions e debats ath torn des diferenti airaus d'estudi que se propòsen.

Airau 1: Paisatges dera religion: cultura materiau e immateriau estacada ara religion enes Pirenèus

Er objectiu d'aguest airau qu'ei agranir es coneishements sus es elements deth patrimòni restacat ara religion en Pirenèu entà auer ua radiografia des diferenti testimònis de cultura materiau e immateriau estacadi ad aguest territòri que ne parlen o qu'an ua origina e ua explicacion en fenomèn religiós.
(S'admeten comunicacions)

Airau 2: Era religion ena istòria pirenenca: continuïtats e ruptures

Factors religiosi ben diuèrsi contribuïssen a configurar era istòria e era identitat d'un territòri. Er objectiu d'aguest airau qu'ei remassar es estudis que viren ath torn de qüestions restacades ara religion qu'agen jogat un ròtle clau ena istòria, era identitat, era organizacion territoriau, etc. deth Pirenèu.
(S'admeten comunicacions)

Taula redona: Religion, patrimòni e poder

(Non s'admeten pas comunicacions)

Comunicacions

Es interessadi en participar en aguest collòqui mejançant era presentacion d'ua comunicacion pòden enviar es sues proposicions en forma de resumit, damb ua extension maximau d'entre cinc cents e dus mil caractèrs. Eth tèrme tà presentar aguesti resumits qu'ei eth **15 de juriòl de 2013**. Cau enviar eth resumit entara adreça de corrèu electronic pineda@irmu.org.

Eth tèrme tà liurar eth tèxte definitiu, qu'aurà d'auer ua extension d'entre 21.000 e 25.000 caractèrs, qu'ei eth dia **2 de seteme de 2013**.

Entà facilitar era assisténcia entath Collòqui, era organizacion auferirà opcions de lotjament e informacion sus es oraris de transport.

Inscripcion

Eth prètz dera inscripcion generau serà de 60 € e eth dera inscripcion redusida -entà membres de centres d'estudis e estudiants- serà de 40 €. Eth prètz da dret as actes, as dinars de dissabte e dimenge, ath cremalhèra e as activitats complementàries que se programen.

Era inscripcion se poderà hèr per via ordinària (hènt a arribar eth butletin per corrèu o corrèu electronic) o per via electronica (mejançant eth butletin que trobaratz en www.irmu.org) abans deth **25 de seteme de 2013**.

Núria, 27, 28 e 29 de seteme

TRANSPIRINENCS2013

Programa dera jornada

Diuendres, 27 de seteme

- 17.00 h Acreditacion e remassada dera documentacion ena estacion-connexion deth Cremallera de Núria.
- 19.00 h Inauguracion
- 19.15 h Conferència inaugurau. "**Eth santuari de Núria: des percepcions paisatgistiques barròques e romàntiques ara modernizacìon arquitectonica naucentista**", a cargue de Joaquim M. Puigvert (UDG) (comunicacion en catalan)
- 20.15 h Presentacion d'ua publicacion: "Devocions pintades. Retaules de les Valls d'Àneu (segle XV-XVI)" (Pagès Ed-Consell Cultural de les Valls d'Àneu) d'Alberto Velasco
- 22.00 h Presentacion ath torn deth Retaule de Sant Ermengol que se represente en mes d'agost ena Seu d'Urgell.

Dissabte 28 de seteme

- **Airau 1: Paisatges dera religion: cultura materiau e immateriau estacada ara religion enes Pirenèus**
- 09.45 h. Acreditacion e remassada dera documentacion
- 10.00 h. Rapòrts Airau 1:
 - "**Pervivència des antigues cosmovisions enes Istòries Sagrades des Pirenèus**", a cargue de Josefina Roma, antropòloga (comunicacion en catalan)
 - "**Era construccion deth territòri a traùs deth cant des gois**", a cargue de Jaume Ayats, musicòlog e director deth Museu de la Música (comunicacion en catalan)
- 11.15 h. Pausa-Cafè
- 11.45 h. Comunicacions Airau 1
- **Airau 2: Era religion ena istòria pirenenca: continuïtats e ruptures**
- 13.00 h. Rapòrt Airau 2: "**Es Pirenèus enes sègles XVI e XVII: ua frontèra religiosa?**" a cargue de Serge Brunet, istorian. Institut Universitaire de France (comunicacion en francés)
- 14.00 h Dinar
- 16.00 h Comunicacions. Airau 2
- 17.45 h Pausa
- 18.00 h **Taula redona: Religion, patrimòni e poder**
 - Intervien: Carles Gascón, Jordi Campillo, Alberto Velasco, Gerhard Lang
 - Modèr: **Oscar Jané, UAB**
- 19.15 h Clausura

Dimenge 29 de seteme: Visita e dinar de clausura

Caminada enquia Queralbs peth camin de pelegrinatge, damb explics tecnicos, istorics e legendaris d'aguest camin. Dinar en Ribes de Freser.

El VIII Coloquio Internacional de Estudios Transpirenaicos se centra en el estudio de la incidencia de la religión en los Pirineos a lo largo de la historia desde perspectivas diversas y actuales (antropología, etnología, historia, arte y patrimonio, economía y turismo cultural, política, organización territorial, etc.). La religión, en sus diversas formas y efectos, imprime una fuerte huella en la cultura material e inmaterial de las sociedades y es determinante para entender determinados acontecimientos y fenómenos históricos, así como para identificar y analizar aspectos estructurales y de larga permanencia que estructuran la realidad actual. El objetivo es enfocar de manera prioritaria las múltiples problemáticas vinculadas al fenómeno religioso al largo del tiempo en los territorios y comunidades de los Pirineos.

El Santuario de Núria, sede del Coloquio del 2013, es un espacio privilegiado para acoger las aportaciones y debates entorno a los diferentes ámbitos de estudio que proponemos.

Ámbito 1: Paisajes de la religión: cultura material e inmaterial vinculada a la religión en los Pirineos

El objetivo de este ámbito es ampliar los conocimientos sobre los elementos de patrimonio vinculados a la religión en los Pirineos para hacer una radiografía de los diferentes testimonios de cultura material e inmaterial vinculados a este territorio que se le refieren o que tienen un origen y una explicación en el fenómeno religioso (se admiten comunicaciones).

Ámbito 2: La religión en la historia pirenaica: continuidades y rupturas

Factores religiosos muy diversos contribuyen a configurar la historia y la identidad de un territorio. El objetivo de este ámbito es recoger aquellos estudios centrados en aspectos vinculados a la religión que hayan jugado un papel clave en la historia, la identidad, la organización territorial, etc. de los Pirineos (se admiten comunicaciones).

Debate. Religión, patrimonio y poder

(No se admiten comunicaciones)

Comunicaciones

Los interesados en participar en este coloquio mediante la presentación de una comunicación pueden enviar sus propuestas en forma de resumen, con una extensión máxima de entre quinientos y dos mil caracteres. La fecha límite para presentar los resúmenes es el **15 de julio de 2013**. Se deben enviar a la dirección de correo electrónico pineda@irmu.org.

La fecha límite para enviar el texto definitivo, que tendrá una extensión de entre 21.000 i 25.000 caracteres, es el día **2 de septiembre de 2013**.

Inscripción

El precio de la inscripción general será de 60 € y el de la inscripción reducida – para socios de centros de estudios y estudiantes- será de 40 €. El precio da derecho a las actas, a las comidas del sábado y del domingo, al cremallera y a las actividades complementarias que se programen.

La inscripción se podrá hacer por vía ordinaria (enviando la ficha de inscripción por correo o correo electrónico) o por vía telemática (mediante la ficha que encontrareis en www.irmu.org) antes del **25 de septiembre de 2013**.

Núria, 27, 28 y 29 de septiembre

TRANSPIRINENCS2013

Programa de la Jornada

Viernes 27 de septiembre

17.00 h. Acreditación y recogida de documentación en el enlace del Cremallera de Núria en Ribes de Freser.

19.00 h. Inauguración

19.15 h. Conferencia inaugural

"El santuario de Núria: de las percepciones paisajísticas barrocas y románticas a la modernización arquitectónica novecentista", a cargo de Joaquim M. Puigvert (UdG) (ponencia en catalán)

20.15 h. Presentación de la publicación *Devocions pintades: Retaules de les Valls d'Àneu (segle XV-XVI)* (Pagès ed. - Consell Cultural de les Valls d'Àneu), de Alberto Velasco

22.00 h. Presentación del Retaule de Sant Ermengol, que se representa el mes de agosto en la Seu d'Urgell.

Sábado 28 de septiembre

■ **Ámbito 1: Paisajes de la religión: cultura material i inmaterial vinculada a la religión en los Pirineos**

09.45 h. Acreditación y recogida de la documentación

10.00 h. Ponencias Ámbito 1:

- **"Pervivencia de las antiguas cosmovisiones en las Historias Sagradas de los Pirineos"**, a cargo de Josefina Roma, antropóloga (ponencia en catalán)
- **"La construcción del territorio a través del canto de los gozos"**, a cargo de Jaume Ayats, musicòleg i Director del Museu de la Música (ponencia en catalán)

11.15 h. Pausa-Café

11.45 h. Comunicaciones Ámbito 1

■ **Ámbito 2: La religión en la historia pirenaica: continuidades y rupturas**

13.00 h. Ponencia Ámbito 2: **"Los Pirineos en los siglos XVI y XVII: ¿una frontera religiosa?"** a cargo de Serge Brunet, historiador, Institut Universitaire de France (ponencia en francés)

14.00 h. Comida

16.00 h. Comunicaciones Ámbito 2

17.45 h. Pausa

18.00 h. **Debate. Religión, patrimonio y poder**

- Intervienen: Carles Gascón (Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell), Jordi Campillo, arqueòleg, Alberto Velasco (Museu de Lleida: Diocesa i Comarcal), Gerhard Lang historiador
- Modera: Oscar Jané (UAB)

19.15 h. Clausura

Domingo 29 de septiembre: Visita y comida

Caminada hasta Queralbs por el camino de peregrinaje explicando aspectos técnicos, históricos y legendarios de este camino. Comida en Ribes de Freser.

Pirinioez Haraindiko Ikerketei Buruzko VIII. Jardunaldiak Pirinioetan erlijioak historian zehar izaniko eragina du aztergai, gaur egungo eta askotariko ikuspegietatik betiere (antropologia, etnologia, historia, artea eta ondarea, ekonomia ea kutur turismoa, politika, lurralde-antolamendua, eta abar). Erljioak, denetariko baliabideak eta adierazpideak erabilia, itzal handia izan du gizarteen kultura material zein immaterialean, eta hari erreparatu behar zaio nahitaez, zenbait gertakari eta bilakabide historiko ulertuko badugu, eta gaur egungo errealitatera arte iritsi diren egiturazko eta iraupen luzeko alderdi batzuk egoki identifikatuko baditugu. Horrexegatik heldu nahi diegu bereziki denboran zehar Pirinioetako lurralde eta komunitateetan agertutako fenomeno erlijiosoei loturik agertzen zaizkigun hainbat eta hainbat arazori.

2013ko Jardunaldi honen egoitza, Núriako Santutegia, gune ezin egokiagoa da proposatzen den gai honi buruz oso arlo desberdinetatik ekarpen eta eztabaidak jorratzeko.

1. esparrua: Erljioaren paisaiak: Pirinioetan erljioari loturiko kultura material eta immateriala

Pirinioetan erljioari buruzko ondarearen zer-nolakoen gaineko jakintzak zabalitzea da esparru honen helburua, lurralde honetan nola edo hala edota jatorrian zein azalpenetan fenomeno erljioari loturiko kultura material eta immaterialaren testigantzen erradiografia bat egitearren.

(Komunikazioak onartzen dira)

2. esparrua: Erljioa Pirinioen historian: jarraitutasunak eta hausturak

Lurralde baten historia eta nortasuna osatzen dutenen artean, era askotako faktore erljioak egon ohi dira. Pirinioen historian, nortasunean, lurralde-antolamenduan eta abarrean giltzarri izan diren erljio-gaiak aztertzea du esparru honek helburu.

(Komunikazioak onartzen dira)

Mahai-ingurua: Erljioa, ondarea eta boterea

(Ez da onartzen komunikaziorik)

Komunikazioak

Jardunaldi honetan komunikazio bat aurkeztuta parte hartu nahi dutenek proposamenak igor ditzakete, gehienez ere bostehun eta bi mila karakter artean laburturik. Laburpenok aurkezteko epearen azken eguna **2013ko uztailaren 15a** da. Laburpena honako helbide honetara igorri behar da: pineda@irmu.org.

Behin betiko testuak 21.000 eta 25.000 karakter artekoak izanen dira, eta helarazteko epearen azken eguna **2013ko buruailaren 2a** da.

Jardunaldira joatea erraztearren, antolakuntzak ostatu hartzeko aukerak eta garraibideen ordutegiei buruzko argibideak eskainiko ditu.

Izen-ematea

Izen-emate orokorraren prezioa 60 €koa da; izen-emate murriztuarena –ikerketa-zentroetako kideentzat eta ikasleentzat– 40 €koa izanen da. Prezioak agerpenetan, larunbat eta igandeko bazkarietan, kremailera-treanean eta programa litezkeen ekitaldietan parte hartzeko eskubidea ematen du.

Izen-ematea ohiko bidez egin daiteke (orria bete eta postaz edo helbide elektronikoz igorrita), bai eta bide elektronikoz ere (www.irmu.org webean aurki daitekeen orria betez) **2013ko buruailaren 25** baino lehen.

Topaketa egitaraua

Ostirala, buruilak 27

- 17.00 Akreditazioak eta agiriaren biltzeak Núriako kremlera-trenaren lotura-geltokian (Ribes de Freser).
- 19.00 Inaugurazioa
- 19.15 **Inauguratzeko hitzaldia: "Nuriako santutegia: paisaiaren pertzepzio barroko eta erromantikoetatik hogeigarreneko arkitekturaren modernizazioraino"**, UdG-ko Joaquim M. Puigvert-en eskutik (katalanez)
- 20.15 Argitalpen baten aurkezpena
- 22.00 Seu d'Urgell-en agorrian antzeztu den "Retaule Sant Ermengol" delakoaren aurkezpena

Larunbata, buruilak 28

- **1. esparrua: Erlijioaren paisaiak: Pirinioetan erlijioari loturiko kultura material eta immateriala**
 - 09.45 Akreditazioak eta agiriaren biltzeak
 - 10.00 1. esparruko ponentziak:
 - **"Kosmobisio zaharren biziraupena Pirinioetako Historia Sakratuetan"**, Josefina Roma antropologoaren eskutik (katalanez)
 - **"Lurralde erakuntza goigs delako kantuen bitartez"**, Jaume Ayats musikologo eta Museu de la Músicako zuzendariaren eskutik (katalanez)
 - 11.15 Atsedena-dia-kafe
 - 11.45 1. esparruko komunikazioak
- **2. esparrua: Erlijioa Pirinioen historian: jarraitutasunak eta hausturak**
 - 13.00 2. esparruko ponentziak: **"Pirinioak XVI. eta XVII. mendeetan: muga erlijiosoa bat?"**, Institut Universitaire de France-ko Serge Brunet historialariaren eskutik (frantsesez)
 - 14.00 Bazkaria
 - 16.00 2. esparruko komunikazioak
 - 17.45 Atsedena-dia
 - 18.00 **Mahai-ingurua. Erlijioa, ondarea eta boterea**
 - Partaideak: Carles Gascón (Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell), Jordi Campillo, arkeologoa, Alberto Velasco (Museu de Lleida: Diocesa i Comarcal), Gerhard Lang, historialaria
 - Moderatzailea: Oscar Jané (UAB)
 - 19.15 Itxiera

Igandea, buruilak 29

Oinezko ibilaldia Queralbs-eraino erromes-bidea hartuta, bidearen alderdi teknikoak, historikoak eta mitologiakoak azaltzen direlarik. Itxierako bazkaria Ribes de Freser-en.

Le VIIIème Colloque International d'Études Transpyrénéennes se centre sur l'étude des incidences de la religion dans les Pyrénées tout au long de l'histoire, à partir de perspectives diverses et actuelles (anthropologie, ethnologie, histoire, art et patrimoine, économie et tourisme culturel, politique, organisation territoriale, etc..). Sous ses différents formats et effets, la religion laisse une empreinte marquée dans la culture matérielle et immatérielle des sociétés, et elle est déterminante pour comprendre certains événements et phénomènes historiques, ainsi que pour identifier et pour analyser des aspects structurels et de la longue durée qui structurent la réalité actuelle. Notre objectif est donc de traiter en priorité les multiples problématiques associées au phénomène religieux au cours du temps, dans les territoires et dans les communautés des Pyrénées.

Le Sanctuaire de Nuria, siège du Colloque de 2013, est un espace privilégié pour accueillir les contributions et les débats traitant les différents thèmes d'étude que nous proposons.

Thème 1 : Les Paysages de la religion : culture matérielle et immatérielle associée à la religion dans les Pyrénées

L'objectif de ce thème est d'élargir les connaissances sur les éléments du patrimoine associés à la religion dans les Pyrénées, afin de faire une radiographie des différents témoignages de la culture matérielle et immatérielle rattachés à ce territoire. Ces témoignages peuvent aussi bien se rapporter au phénomène religieux que lui donner une explication ou y trouver leurs origines.

(Des communications sont admises)

Thème 2 : La religion dans l'histoire des Pyrénées : continuités et ruptures

Des facteurs religieux très divers participent à la configuration de l'histoire et de l'identité d'un territoire. L'objectif de ce thème est de recueillir les études qui portent sur des aspects associés à la religion qui ont joué un rôle de premier plan dans l'histoire, l'identité, l'organisation, le territoire, etc. des Pyrénées.

(Des communications sont admises)

Table ronde. Religion, patrimoine et pouvoir

(Les communications ne sont pas admises)

Communications

Les personnes qui souhaitent participer au colloque en présentant une communication peuvent envoyer leurs propositions, sous forme de résumé, de cinq cents à deux mille caractères maximum. Le délai pour présenter ces résumés est fixé au **15 juillet 2013**. Ils doivent être envoyés à l'adresse de courrier électronique suivante: pineda@irmu.org. Le délai pour envoyer le texte définitif, dont la longueur sera entre 21.000 et 25.000 caractères, est fixé au **2 septembre 2013**. Afin de rendre plus facile l'assistance au colloque, l'organisation offrira des choix de logement et des renseignements sur les horaires des moyens de transport.

Inscription

Le prix de l'inscription générale sera de 60 €; l'inscription à prix réduit –pour les membres des centres d'études et pour les étudiants– sera de 40 €. Le prix inclut les actes, le déjeuner de samedi et celui du dimanche, l'accès au funiculaire et aux activités complémentaires qui pourront être programmées. L'inscription pourra se faire par voie ordinaire (envoi de la fiche d'inscription par la poste ou par courrier électronique) ou par voie télématique (au moyen de la fiche que vous trouverez à l'adresse www.irmu.org), avant le **25 septembre 2013**.

Núria, 27, 28 et 29 septembre 2013

TRANSPIRINENS2013

Programme provisoire

Vendredi 27 septembre

17h00 Accueil et remise des documents à la gare Enllaç del Cremallera de Nuria (correspondance avec le funiculaire), à Ribes de Freser.

19h00 Inauguration

19h15 Conférence inaugurale **"Le sanctuaire de Núria: depuis des aperçus baroques et romantiques du paysage à la modernisation de l'architecture du Noucentisme"**, avec Joaquim M. Puigvert. (UDG) (présentation en catalan)

20h15 Présentation d'une publication

22h00 Présentation du Rétable de Sant Ermengol, qui est représenté en août, à La Seu d'Urgell.

Samedi 28 septembre

■ Thème 1 : Les Paysages de la religion : culture matérielle et immatérielle associée à la religion dans les Pyrénées

9h45 Accueil et remise des documents

10h00 Conférences Thème 1 :

- **"Permanence des anciennes cosmovisions dans les Histoires Sacrées des Pyrénées"**, avec Josefina Roma, anthropologue (présentation en catalan)
- **"La construction du territoire à travers le chant des louanges"**, avec Jaume Ayats, musicologue et Directeur du Musée de la Musique (présentation en catalan)

11h15 Pause – café

11h45 Communications Thème 1

■ Thème 2 : La religion dans l'histoire des Pyrénées : continuités et ruptures

13h00 Conférence Thème 2 : **"Les Pyrénées aux XVIème et XVIIème siècles: une frontière religieuse?"** avec Serge Brunet, historien, Institut Universitaire de France (présentation en français)

14h00 Déjeuner

16h00 Communications Thème 2

17h45 Pause

18h00 **Table ronde. "Religion, patrimoine et pouvoir"**

avec la participation de:

- Carles Gascón, Jordi Campillo, Alberto Velasco, Gerhard Lang
- Modérateur : par Oscar Jané, UAB

19h15 Clôture

Dimanche 29 septembre: Visite et déjeuner de clôture

Marche à pied jusqu'à Queralbs en suivant le chemin de pèlerinage, tout en expliquant les aspects techniques, historiques et légendaires de ce chemin. Déjeuneur à Ribes de Freser

VIII COL·LOQUI INTERNACIONAL D'ESTUDIS TRANSPIRINENCs. La religió als Pirineus: territori, societat i cultura
Núria, 27, 28 i 29 de setembre de 2013

La butlleta d'inscripció haurà de ser enviada per correu, butlleta electrònica
(http://www.sre.urv.cat/irmu/transpirinencs/form_inscripcio.php) o correu electrònic a la Secretaria del Col·loqui

VIIIau COL·LÒQUI INTERNACIONAU D'ESTUDIS TRANSPIRENENCs. Era religion enes Pirenèus: territòri, societat e cultura
Núria, 27, 28 e 29 de seteme de 2013

Er butletin d'inscripcion li calerà èster enviat per corrièr, butletin electronic
(http://www.sre.urv.cat/irmu/transpirinencs/form_inscripcio.php) o corrièr electronic ara Secretaria deht Collòqui

VIII COLOQUIO INTERNACIONAL DE ESTUDIOS TRANSPIRENAICOS. La religión en los Pirineos: territorio, sociedad y cultura
Núria, 27, 28 i 29 de septiembre de 2013

El boletín de inscripción deberá enviarse por correo, boletín electrónico
(http://www.sre.urv.cat/irmu/transpirinencs/form_inscripcio.php) o correo electrónico a la Secretaría del Coloquio

PIRINIOEZ HARAINDIKO IKERKETEI BURUZKO VIII. JARDUNALDIA. Erljioa Pirinioetan: lurraldea, gizartea eta kultura
Núrian, 2013ko buruilaren 27, 28 eta 29an

Postagatik inscripciebernviarsetzea boletde dezan, edo anbar horia correatzten diot Secretardel Coloquiori boletelectroa
(http://www.sre.urv.cat/irmu/transpirinencs/form_inscripcio.php) Edo anbar horia correatzten diot Secretardel Coloquiori

VIIIème COLLOQUE INTERNATIONAL D'ÉTUDES TRANSPYRÉNÉENNES. La religion dans les Pyrénées : territoire, société et culture
Núria, 27, 28 et 29 septembre 2013

Le bulletin d'inscription doit parvenir par la poste, par bulletin électronique
(http://www.sre.urv.cat/irmu/transpirinencs/form_inscripcio.php) ou par E-mail au Secrétariat du Colloque

VIII COL·LOQUI INTERNACIONAL D'ESTUDIS TRANSPIRINENCs - BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

Nom i cognoms

Adreça

CP

Població

Telèfon

Fax

Correu electrònic

Títol de la comunicació

Àmbit en el qual s'inclou

El text de la comunicació s'ha de presentar amb paper i amb format word a l'Institut Ramon Muntaner. Fundació Privada dels Centres d'Estudis de Parla Catalana, Mas de la Coixa, Rotonda Eix de l'Ebre, s/n. 43770 Móra la Nova i per correu electrònic a: pineda@irmu.org. D'acord amb la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, us comuniquem que les dades que heu tingut l'amabilitat de facilitar-nos passaran a formar part de la base de dades de l'INSTITUT RAMON MUNTANER, responsable del fitxer, per un període de 12 mesos i seran tractats amb la finalitat de gestionar la relació entre les parts i informar-vos de les diferents activitats que s'hi duïguin a terme. Així mateix, posem al vostre coneixement el dret que us assisteix d'accedir, rectificar o oposar-se respecte a les dades facilitades en els termes establerts a la legislació vigent, dirigint-se per escrit a la següent adreça: Institut Ramon Muntaner. Mas de la Coixa, Rotonda Eix de l'Ebre, s/n. 43770 MÓRA LA NOVA.

Modalitat d'inscripció

General: 60 €

Reduïda: (socis dels centres d'estudis, comunicants i estudiants): 40 € (amb actes)

Voleu rebre informació de l'RM: Sí ☐ No ☐

Data / / 2013

Signatura

L'import de la inscripció es farà efectiu mitjançant transferència bancària al compte de La Caixa de l'Institut Ramon Muntaner 2100-0180-83-0200277863 indicant Transpirinencs i el nom de la persona. El preu dóna dret a les actes, als dinars de dissabte i diumenge, al cremallera i a les activitats complementàries que es programin. L'allotjament i els àpats no anunciats aniran a càrrec de cadascú. Per a fer efectiva la inscripció s'ha de enviar a l'Institut Ramon Muntaner la còpia del resguard de la transferència i, en el cas en el cas del pagament reduït, còpia de l'acreditació corresponent.

VIIIau COLLÒQUI INTERNACIONAU D'ESTUDIS TRANSPIRENCS- BUTLETIN D'INSCRIPCION

Nòm e cognòms _____

Adreça _____

CP _____

Localitat _____

Telèfon _____

Fax _____

c/e _____

Títol dera comunicacion _____

Airau tematic _____

Eth tèxte dera comunicacion lo cau presentar en papèr en format wòrd en Institut Ramon Muntaner, Fundació Privada dels Centres d'Estudis de Parla Catalana, Mas de la Coixa, Rotonda Eix de l'Ebre, s/n. 43770 Móra la Nova e per corrièr electronic entà: pineda@irmu.org. D'acòrd damb era Lei Organica 15/1999, de 13 de deseme, de Proteccion de Dades de Caractèr Personau, vos hèm a saber qu'es dades que mos a balhat passaràn a compausar era basa de dades der INSTITUT RAMON MUNTANER, responsable deth fichèr, per un periòde de 12 mes e seràn tractades damb er objectiu de gestionar era relacion entre es parts, e assabentar-vos des activitats diuèrses que se i desvolopen. Tanben vos hèm a saber qu'auetz dret d'accedir, rectificar e cancelar es dades indicades segon es tèrmes qu'establís era legislacion en vigència, en tot adreçar-vos per escrit ara adreça que seguís: Institut Ramon Muntaner. Mas de la Coixa, Rotonda Eix de l'Ebre, s/n. 43770 MÓRA LA NOVA.

Modalitat d'inscripcion

Generau: 60 €

Redusida: (sòcis des centres d'estudis, comunicants e estudiants): 40 € (damb es actes)

Voletz recebe informacion der IRMU: òc ☐ non ☐

Data / / 2013

Sinadura

Era soma dera inscripcion se pagarà per transferència bancària tath compde de La Caixa der Institut Ramon Muntaner 2100-0180-83-0200277863 en tot senalar transpirenc e eth nòm. Eth prètz da dret as actes, as dinars de dissabte e dimenge, ath cremalhèra e as activitats complementàries que se programen. Er alòtge e es minjars non anonciadi anaràn a cargue de cadun. Entà hèr efectua era inscripcion, cau hèr arribar ar Institut Ramon Muntaner eth butletin d'inscripcion damb ua còpia deth justificant deth transferiment e, entad açò qu'ei ath pagament redust, còpia dera acreditacion corresponenta.

VIII COLOQUIO INTERNACIONAL DE ESTUDIOS TRANSPIRENAICOS - BOLETÍN DE INSCRIPCIÓN

Nombre y apellidos _____

Dirección _____

C.P. _____

Población _____

Teléfono _____

Fax _____

Correo electrónico _____

Título de la comunicación _____

Ámbito en el que se incluye _____

El texto de la comunicación se tiene que presentar en papel y en formato word al Institut Ramon Muntaner. Fundació Privada dels Centres d'Estudis de Parla Catalana. Mas de la Coixa, Rotonda Eix de l'Ebre, s/n. 43770 Móra la Nova y por correo electrónico a: pineda@irmu.org. De acuerdo con Ley Orgánica 15/1999, de 13 de diciembre, de Protección de Datos de Carácter Personal, le comunicamos que los datos que ha tenido la amabilidad de facilitarnos pasarán a formar parte de la base de datos del INSTITUT RAMON MUNTANER, responsable del fichero, por un período de 12 meses y serán tratados con la finalidad de gestionar la relación entre las partes, e informarle de las diferentes actividades que se lleven a cabo. Asimismo, ponemos en su conocimiento el derecho que le asiste de acceder, rectificar y oponerse respecto a los datos facilitados en los términos establecidos en la legislación vigente, dirigiéndose por escrito a la siguiente dirección: Institut Ramon Muntaner. Mas de la Coixa, Rotonda Eix de l'Ebre, s/n, 43770 MÓRA LA NOVA.

Modalidad de inscripción

General: 60 €

Reducida: (socios de los centros de estudios, comunicantes y estudiantes): 40€ (con actas)

Quieren recibir información de IRM : Sí ☐ No ☐

Fecha / / 2013

Firma

El importe de la inscripción se hará efectivo mediante transferencia bancaria a la cuenta de La Caixa del Institut Ramon Muntaner 2100-0180-83-0200277863 indicando Transpirenaicos y el nombre de la persona. El precio da derecho a las actas, a las comidas del sábado y del domingo, al cremallera y a las actividades complementarias que se programen. El alojamiento y las comidas no anunciadas irán a cargo de cada uno. Para hacer efectiva la inscripción, debe enviarse al Institut Ramon Muntaner la copia del resguardo de la transferencia y, en el caso del pago reducido, copia de la acreditación correspondiente.

PIRINIOEZ HARAINDIKO IKERKETEI BURUZKO VIII. JARDUNALDIA - INSKRIPZIO-ORRIA

Izena eta abizenak _____

Helbidea _____

Posta-kodea _____

Helbidea _____

Telefonia _____

Fax _____

Posta elektronikoa _____

Komunikazioaren izenburua _____

Komunikazioari dagokion arloa _____

Komunikazioaren testua paperean eta "word" formatuan aurkeztu beharko da honako helbideetara: Institut Ramon Muntaner. Fundació Privada dels Centres d'Estudis de Parla Catalana, mas de la Coixa, Rotonda Eix de l'Ebre, s/n, 43770 Móra la Nova; eta pineda@irmu.org posta elektronikoa. Datu Pertsonalak Babesteari buruzko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoaren arabera, jakinarazten dizugu aditasunez igorri dizkiguzun datuak INSTITUT RAMON MUNTANER-eko datu-basean sartuko ditugula. Hurrengo 12 hilabeteetan INSTITUT-ek datu horiek erabiliko ditu zure eta gure arteko harremana kudeatzeko eta erakunde honek antolatzen dituen jarduerak jakinarazteko. Aldi berean, jakinarazten dizugu emandako datuak kontsultatzeko, aldatzeko edo aurka egiteko eskubidea daukazula, indarrean dagoen legediaren arabera. Hori egin dezazun idatzi bat bidali beharko duzu honako helbidera : Mas de la Coixa, Rotonda Eix de l'Ebre, s/n, 43770 MÓRA LA NOVA.

Inskribatzeko aukerak

Prezio orokorra: 60 €

Prezio murriztua: 40 € Ikerketa-zentroetako bazkideak, ikasleria eta Komunikaziogileak (aktekin)

Informazio gehiago hartu nahi dute IRM: Bai ☐ Ez ☐ Data / / 2013 Sinadura

Izenematearen diru-kopurua honako kontuan ordainduko da: La Caixa, Institut Ramon Muntaner-IRM: 2100-0180-83-0200277863 Ordainketak eskubidea ematen du larunbateko eta igandeko bazkarietara eta emanaldira joateko. Ostatu hartzea eta igarri gabeko otorduak norberak ordaindu beharko ditu. Izenematea gauzatzeko, Institut Ramon Muntaner-era izenemate-orria eta transferentziaren frogagiriaren kopia bidali beharko dira nahitaez. Prezio murriztua ordainduz gero, horren ziurtagiriaren kopia bidali beharko du onuradunak.

VIIIème COLLOQUE INTERNATIONAL D'ÉTUDES TRANSPYRÉNÉENNES - BULLETIN D'INSCRIPTION

Prénom et Nom _____

Adresse; _____

Code Postal; Localité _____

Téléphone; Fax; e-mail _____

Titre de la communication _____

Aire thématique _____

Le texte de la communication doit être présenter sous format papier et informatique (Word) et envoyé à l' Institut Ramon Muntaner. Fundació Privada dels Centres d'Estudis de Parla Catalana, Mas de la Coixa, Rotonda Eix de l'Ebre, s/n, 43770 Móra la Nova et par e-mail à : pineda@irmu.org. En accord avec ce qui est établi dans la Loi Organique 5/1999, du 13 décembre, à propos de la Protection des données personnelles, nous vous faisons savoir que les données, que vous avez eu l'amabilité de nous indiquer, vont être introduites dans la base de données de l'INSTITUT RAMON MUNTANER, Responsable du Fichier, pour une période de 12 mois. Elles seront traitées dans le but de gérer les relations entre les différentes parties, et pour renseigner des différentes activités.

De même, nous vous faisons savoir que vous avez le droit d'accéder, rectifier et annuler les données indiquées, selon les termes établis dans la législation en vigueur, en vous adressant par écrit à l'adresse suivante : Mas de la Coixa, Rotonda Eix de l' Ebre, s/n. 43770 MÓRA LA NOVA.

Modalité d'inscription

60 € prix général

40 € avec réduction pour les membres de Sociétés locales, communicants et étudiants

Voulez-vous recevoir information de part de l'IRM : oui ☐ non ☐

Date / / 2013

Signature

Le montant de l'inscription sera rendu effectif par virement bancaire au numéro de compte de La Caixa du Institut Ramon Muntaner-IRM: 2100-0180-83-0200277863 en indiquent Transpyrénéennes et le nom de la personne. Le prix inclut les actes, le déjeuner de samedi et celui du dimanche, l'accès au funiculaire et aux activités complémentaires qui pourront être programmées. Le logement et les repas non annoncés seront à charge de chacun. Pour rendre effective l'inscription, il faut envoyer à Institut Ramon Muntaner le bulletin d'inscription accompagné d'une copie du virement et, dans le cas d'un paiement avec réduction, une copie de l'accréditation nécessaire.